

Tillatelse til Smaken av Grimstad AS etter forurensningsloven

Tillatelsen er gitt i medhold av lov 13.03.1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), § 11, jf. § 16, og endret i medhold av forurensningsloven § 18 tredje ledd. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene fremgår på side 5 til og med side 16. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 17.11.2023 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Hvis Smaken av Grimstad AS ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Bedrift	Smaken av Grimstad AS
Postadresse (bedrift)	Bergemoveien 42, 4886 GRIMSTAD
Org. nummer (eier/bedrift)	997 348 494 / 971 695 706
Næringskode og bransje	10.390 Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker ellers
Kategori for virksomheten ¹ /type virksomhet	Ikke omfattet av IED, behandling og bearbeiding av kun vegetabiliske råvarer med sikte på fremstilling av næringsmidler
Beliggenhet (virksomhet)	Gnr./bnr. 8/92
Kommune og fylke (virksomhet)	Grimstad kommune, Agder
Lokalisering av virksomheten	UTM-sone: 32, øst: 474222, nord: 6467090

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer:	Anleggsnummer:	
2023.0953.T	4202.0010.01	
Tillatelse første gang gitt: 17.06.2009	Tillatelse sist revidert i medhold av forurensningsloven § 18 tredje ledd: 17.11.2023	Tillatelse sist endret: 17.11.2023
Ingunn Løvdal miljøverndirektør		Lena Helvik rådgiver

¹ Jf. forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring

Innhold

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven	1
Endringslogg	2
1 Tillatelsens ramme	5
2 Generelle vilkår	5
2.1 Utslippsbegrensninger	5
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	5
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	5
2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt	5
2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold	6
2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	6
2.7 Internkontroll	6
3 Utslipp til vann	7
3.1 Utslippsbegrensninger	7
3.1.1 Utslipp fra punktkilder	7
3.1.2 Diffuse utslipp	7
3.2 Utslippspunkt for prosessavløp	8
3.3 Kjølevann	8
3.4 Sanitæravløpsvann	8
3.5 utslippsreducerende tiltak	8
3.5.1 Renseanlegg for prosessavløpsvann	8
3.5.2 Bufferkapasitet	8
3.5.3 Oljeholdig avløpsvann	8
3.6 Vannforbruk	8
3.7 Avløpsnett	9
4 Utslipp til luft	9
4.1 Forbrenning med rene brensler	9
4.2 Diffuse utslipp	9
4.3 Lukt	9
5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter	9
6 Kjemikalier	10
7 Støy	11
8 Energi	11
8.1 Energiledelse	11
8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi	11
8.3 Spesifikt energiforbruk	11

9 Avfall	11
9.1 Generelle krav	11
9.2 Håndtering av avfall	12
9.3 Håndtering av biologisk avfall fra produksjonen	12
10 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten	12
10.1 Kartlegging av utlipp	12
10.2 Utslippskontroll	12
10.3 Kvalitetssikring av målingene	13
10.4 Program for utslippskontroll	13
10.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten	14
11 Miljøovervåking.....	14
11.1 Overvåking av resipienter	14
12 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	14
12.1 Miljørisikoanalyse	14
12.2 Forebyggende tiltak.....	15
12.3 Etablering av beredskap	15
12.4 Varsling av akutt forurensning	15
13 Undersøkelser og utredninger	15
13.1 Oppdatering av program for utslippskontroll	15
14 Eierskifte, omdanning mv.....	15
15 Nedleggelse.....	15
16 Tilsyn	16
Vedlegg 1.....	17
Liste over prioriterte miljøgifter, jf. pkt. 2.1	17

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra behandling av grønnsaker. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 10 360 tonn ferdigvare per år, fordelt på følgende kategorier:

Kategori	Type	Råvarer	Ramme (tonn ferdigvare*/år)
Råvare som skrelles	Belastende	Potet, rødbete, Gulbete	5 000
Råvare som ikke skrelles	Ikke belastende	Agurk, hvitkål, rødkål, rødløk	4 500
Råvare halvfabrikata i lake	Belastende	Sølvløk, cocktailbær, kapers	60
Råvare halvfabrikata	Ikke belastende	Frosne erter, tørkede erter, kikerter, tomatpuré	800

* Gjelder ferdigvare uten emballasje og lake.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 13. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 13.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter Smaken av Grimstad AS å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 til 13 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. pkt. 2.3.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis Smaken av Grimstad AS ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår, jf. pkt. 3.2, må bedriften søke forurensningsmyndigheten om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår, jf. pkt. 4.1, må bedriften avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal Smaken av Grimstad AS sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter Smaken av Grimstad AS så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Smaken av Grimstad AS skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 12.4.

2.7 Internkontroll

Smaken av Grimstad AS plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Smaken av Grimstad AS plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av pkt. 12.1.

² Forskrift 06.12.1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Tabell 0.1 Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger, jf. pkt. 10.2.

Komponent	Utslippsgrenser			Høyeste verdi/ intervall (måles kontinuerlig)
	Maks- konsentrasjon (mg/l)	Døgnutslipp gjennomsnitt midlet over året (kg/døgn)	Totalt utslipp (tonn/år)	
Kjemisk oksygenforbruk (KOF _{Cr})	1 500	900	130	
Totalt organisk karbon (TOC)	Skal måles og rapporteres			
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	900	700	135	
Suspendert stoff (SS)	600	400	80	
Nitrogen (N _{tot})	110	80	16	
Fosfor (P _{tot})	15	10	2	
pH				7,0-8,5
Temperatur				≤ 30 °C

Utslippsbegrensningene gjelder for ufortynnet prosessavløpsvann.

Avløpsmengder (m ³)	Maksgrense (m ³ /døgn)	Gjennomsnittsgrense midlet over et år (m ³ /døgn)	Langtidsgrense (m ³ /år)
prosessavløpsvann	1 000	700	135 000

Det skal tas døgnblandprøver når prøven skal analyseres for BOF₅, KOF_{Cr} eller SS. Det skal tas mengdeproporsjonale prøver.

Utslippet skal i størst mulig grad jevnes ut over døgnet, eller deler av døgnet før utslipp til offentlig avløpsnett.

3.1.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

3.2 Utslippspunkt for prosessavløp

Smaken av Grimstad AS skal føre sitt prosessavløp inn på kommunalt avløpsanlegg, Groos renseanlegg, med utslipp i Grosfjorden i henhold til de krav som kommunen stiller for påslippet³. Endring av utslippskrav eller utslippssted i tillatelsen til det kommunale avløpsanlegget, kan medføre at forurensningsmyndigheten stiller nye krav for prosessavløpet.

3.3 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

3.4 Sanitæravløpsvann

Bedriftens sanitæravløpsvann føres til offentlig avløpsnett og videre til Groos renseanlegg. Grimstad kommune er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

3.5 utslippsreducerende tiltak

3.5.1 Renseanlegg for prosessavløpsvann

Før utslipp til kommunalt avløpsanlegg, skal avløpsvannet gjennomgå rensing i bedriftens eget renseanlegg. Alt prosessavløpsvann skal føres til virksomhetens rensesystem med utstyr for måling og prøvetaking før påslipp til kommunalt nett.

Bedriften skal i størst mulig grad unngå å benytte stoffer som kan redusere renskapasiteten ved renseanlegg.

Det skal finnes en driftsinstruks og utpekes en driftsansvarlig for renseanleggene og interne tiltak.

Drift av rensinretninger og overvåking av utslippene, skal være en integrert del av driften og inngå i internkontrollsystemet. Driften skal logges og dokumenteres slik at driftsansvarlig til enhver tid er oppdatert og slik at dokumentasjonen kan hentes fram i ettertid.

Smaken av Grimstad AS skal fortløpende vurdere og gjennomføre tiltak for å optimalisere rensesprosessen og redusere utslipp av organisk materiale og næringssalter.

3.5.2 Bufferkapasitet

For å hindre ukontrollerte utslipp av prosessavløpsvann fra virksomheten skal Smaken av Grimstad AS ha en tilfredsstillende buffer- og lagringskapasitet for avløpsvann. Buffertank skal være basert på en vurdering av vannets sammensetning og mengder, og påvirkning på rensinretning og kommunalt avløpsnett.

3.5.3 Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskeplasser, verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende rensenhet.

3.6 Vannforbruk

Forbruk av vann i produksjonen skal reduseres så langt det er mulig.

Spesifikt vannforbruk skal dokumenteres. Vannforbruk ved bearbeiding av ulike råvarer skal rapporteres som vannmengde (m³) per tonn råmateriale, beregnet som et årlig gjennomsnitt.

³ Jf. forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 15A om påslipp.

3.7 Avløpsnett

Det skal til enhver tid eksistere et ledningskart som viser ledninger som er i bruk internt i bedriften.

Oversikten/kartet over ledningsnett skal være en del av internkontrollsystemet, jf. pkt. 2.5 og 2.7.

Avløpsnettet skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, driftes og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til:

- a) avløpsvannet mengde og egenskaper og
- b) forebygging av lekkasjer og tilstoppinger

Bedriften skal legge til grunn anerkjente metoder som beslutningsgrunnlag for rehabilitering av avløpsnettet.

4 Utslipp til luft

4.1 Forbrenning med rene brensler

All tid Smaken av Grimstad AS benytter fyringsanlegg med rene brensler hvor nominell tilført termisk effekt er fra og med 1 MW og inntil 50 MW, gjelder krav for utslipp til luft gitt i forurensningsforskriften kapittel 27 om *Utslipp til luft fra mellomstore forbrenningsanlegg*.

4.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder eller områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.3 Lukt

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig. Lukt fra produksjon ved bedriften og eventuelle lufteinnretninger e.l., skal være så lav at det ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Dersom luktulemper oppstår, kan Statsforvalteren kreve at det gjennomføres luktmålinger sammenstilt med beregninger av spredning og påvirkning ved nærmeste nabo. Relevante tiltak for å redusere luktbelastningen må eventuelt utredes og iverksettes.

Smaken av Grimstad AS skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt. Det skal foreligge en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 *regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Diffuse utslipp som oppstår jevnlig, må inngå i luktrisikovurderingen. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Smaken av Grimstad AS plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Smaken av Grimstad AS skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriftens kapittel 2⁴, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker eller brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også pkt. 2.7 om internkontroll.

Smaken av Grimstad AS plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁶ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

⁴ Jf. forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁵ Jf. lov 11.06.1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 3a om substitusjonsplikt.

⁶ Forskrift 30.05.2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnig av kjemikalier (REACH-forskriften).

7 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn-/helligdager (kl.07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}^*
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

* L_{A1} er et statistisk maksimalnivå, uttrykt som det støynivået som overskrides i 1 % av tiden i situasjoner der maksimalnivåhendelsene forårsakes av mange typer kilder, og antall hendelser ikke er entydige eller grupperbare.

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

8 Energi

8.1 Energiledelse

Smaken av Grimstad AS skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. pkt. 2.7 og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være etablert innen 31. desember 2024.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Smaken av Grimstad AS skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 10.5.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Smaken av Grimstad AS plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av

avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁷

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært ombrukes i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig uten urimelig kostnad gjenvinnes på annen måte.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2 Håndtering av avfall

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann. Sjenerende støving skal unngås. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år til godkjent mottak. Plikten inntreer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg. Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder.

9.3 Håndtering av biologisk avfall fra produksjonen

Biologisk avfall som oppstår i forbindelse med produksjonen skal lagres slik at det ikke medfører luktulempet eller forurensende avrenning.

Det skal til enhver tid finnes dokumenterte avtaler med ev. mottakere av det biologiske avfallet, ev. dokumentasjon på at dette er levert til et lovlig mottak for slik type avfall.

10 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

10.1 Kartlegging av utslipp

Smaken av Grimstad AS plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll, jf. pkt. 10.4.

10.2 Utslippskontroll

Smaken av Grimstad AS skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tabell 1 i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift

⁷ Se bl.a. forskrift 01.06.2004 nr. 930 om gjenvinning av avfall (avfallsforskriften) og forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 18.

- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

For utslipp av komponenter som er regulert i tabell 1 i pkt. 3.1, skal bedriften årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til pkt. 10.5.

10.3 Kvalitetssikring av målingene

Smaken av Grimstad AS er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parametrene som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

10.4 Program for utslippskontroll

Smaken av Grimstad AS skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (pkt. 10.1 første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (pkt.10.2) og kvalitetssikring av målingene (pkt. 10.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

10.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Smaken av Grimstad AS skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter bl.a. produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i pkt. 3.1 og 4.1 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, vil forurensningsmyndigheten ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere, grenser.

Bedriften skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende forurensningsmyndigheten en rapport om antall luktklager og antall lukthendelser ved bedriften det siste året. Det skal redegjøres for årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet.

11 Miljøovervåking

11.1 Overvåking av resipienter

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

Vi krever ikke tiltaksorientert overvåking av resipient iht. vannforskriften foreløpig. Dersom målinger av forurenset avløpsvann viser uakseptabel forurensning, skal bedriften imidlertid overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten. Overvåkingen skal i så tilfelle gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Et ev. overvåkingsprogram skal forelegges Statsforvalteren for eventuelle merknader.

Resultatene fra ev. undersøkelse sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

12.1 Miljørisikoanalyse

Smaken av Grimstad AS skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og fremtidige klimaendringer.

Smaken av Grimstad AS skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

12.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal Smaken av Grimstad AS iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

12.3 Etablering av beredskap

Smaken av Grimstad skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Hvis aktuelt, skal beredskapen mot akutt forurensning øves minimum en gang per år.

12.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Bedriften skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller. Dersom slike hendelser inkluderer påslipp til kommunalt avløpsrensaneanlegg skal Grimstad kommune varsles så snart som mulig.

13 Undersøkelser og utredninger

13.1 Oppdatering av program for utslippskontroll

Bedriften skal revidere sitt måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter, jf. pkt. 10.4 så fort som mulig, men senest innen 1. mars 2024.

14 Eierskifte, omdanning mv.

Hvis det driftsansvarlige selskap overdras til ny eier eller driftsansvaret overføres til annet selskap, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

15 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til forurensningsmyndigheten.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992 nr. 1269.

er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil forurensningsmyndigheten etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift.⁹ De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen tre måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand innen ett år etter nedleggelsen.

Smaken av Grimstad AS skal også for nedleggingsåret rapportere miljødata og eventuelle avvik via www.altinn.no, jf. pkt. 10.5.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

16 Tilsyn

Smaken av Grimstad AS plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

⁹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. pkt. 2.1

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 14.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2` ,6,6` -tetrabromo-4,4` isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkyfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE

4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Organiske UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC